

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

Sermo XII. De sapientia Confessorum, & contentia Religiosorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

nebit cum martyribus patientiæ palmam, & æternæ vitæ coronam. Præstante Domino nostro Iesu Christo, regnante in secula seculorum. Amen.

S E R M O XII.

De sapientia Confessorum, & continentia Religiosorum.

Psalms. 36.

I. **O** *S iusti meditabitur sapientiam, & lingua eius loquetur iudicium.* Dilecti fratres, ista solent cantari & legi de confessoribus & doctoribus, quos præcipua deuotione honorare debemus, atque suffragia eorum desideranter implorare, quatenus eorum virtutes strenuè imitâdo, mereamur finito præsentis vitæ stadio, ad eorum societatem peruenire. Igitur, si non possumus grauissima & diuersa tormentorum genera, cum sanctis martyribus sustinere: studeamus pro viribus nostris, cum confessoribus & eremitis, in sancta religione humiliter, patienter, & continenter viuere; quemadmodum & illi Deo placuerunt, multis longis vigilijs & ieiunijs carnem macerando.

Note ad deprehendendum virum iustum ac bonum.

2. Describit nâque Propheta in dicto Psalmi versiculo, qualis sit vita iusti viri, placentis Deo; & quàm beatus exitus eius, qui permanferit constans in proposito sancto. Solet autem vita iusti viri ac boni religiosi, ex quibusdâ signis notari, & maximè commendari: videlicet, vt habeat os custoditum à malo, linguam eruditam in bono, cor quietum à turbatione, deuotum in oratione, suspensum in contemplatione: vt faciat opus bonum cum recta intentione ad Deum, careatque sinistra suspitione ad proximum. Et qui ista habere desiderat, legem Dei in corde suo ponat, sacra verba frequenter cogitet, libenter audiat & legat, de mundanis verò fileat: tantum de his, quæ ad salutem animæ pertinet, curam ampliorem gerat, alienas sollicitudines abiciat, nullum tempus otio indulgeat: sed vel oret, aut studeat, aut laboret, quatenus boni operis talentum, sicut fidelis seruus, quotidie augere valeat. Discat, antequam doceat: & magis eligat tacere quàm loqui, si sapiens fieri desiderat. Pauca verba & vtilia habeat, cum modestia singula proferat: coram magnatibus apparere, caueat: cum timore Dei omnes actus suos & sermones disponat, tâquam ab ipso iudicandus, si in aliquo offendat. Tutius ergo est & melius, vt homo taceat, qui debite loqui nescit.

3. Si quis imperitus diuinam sapientiam habere concupiscit, delicias carnis spernat, sensus exteriores strictè custodiat, ne vanitates mundi hauriant: Ad interiora se conuertat, defectus suos inspiciat, consciëntiam per singulos dies examinet, commissa defleat, nil impunitum relinquat. Ad cælestia suspiret, futurum iudicium metuat, præsentem vitam carcerem reputet. A Christo
elongari,

elongari, pœnale sentiat: sanctorum choris non interesse, maximum tædium ponderet. Nihil in hoc mûdo possidere cupiat, vt cor liberum semper habeat. Omne gaudium temporale, luctum æstimet: ac præ desiderio æternorum, omnē copiam rerum, egestatem computet. Hæc intima sentimenta vagabundus & fabulosus ignorat; & qui honores ambit, veram sapientiam nunquam inueniet. Beatus igitur ille religiosus, in cuius corde lex Dei requiescit; cuius os meditatur sapientiam sanctorum, non seculi vanitatem: cuius lingua erudita, rectum iudicium in omni causa tractat, ne quid frustra quasi in ventum producat. Cuius bona opera, ad Dei beneplacitum semper tendunt: Cuius gressus intus & foris, secundum eloquium diuinum diriguntur in bonum. Sapiētis ergo, & spiritualis viri studium est, discernere verum à falso, vitium à virtute, necessarium à superfluo, honestum à scandalo, clarum ab obscuro, expediens ab illicito, priuatum à publico, distortum à recto, iustum à peruerso, simplicem que ab astuto, innocentem à ficto & doloso. Vnde Dominus per Hieremiam Prophetam ait, in laudem viri iusti: *Si separaueris preciosum à vili, quasi os meum eris. Verax & iustus est Deus, & iustitias dilexit, æquitatem vidit vultus eius.* Et ideo tales querit & diligit, qui ambulent coram eo in veritate. Horum gressus, non supplantantur ab aduersario diabolo, nec à mundi blandimentis, nec à proprijs concupiscentijs, neque ab aliorum laudibus aut vituperijs seducentur. Nam dextera Dei protegit gradientes in simplicitate cordis, sub alis suis; & omnia quæ dixerint & fecerint, ad maximum eis proficiunt meritum & præmium sempiternum: quo feliciter adepto, non erit quod cupient amplius. Beati enim omnes, qui digni erunt regno Dei interesse, & cum Christo epulari & gaudere: pro eo, quod in vita sua Christum amauerunt, & omnia terrena vilipenderunt.

Sapientia
& spiri-
tualis viri
studium.

Hier. 15.
Psal. 10.

4. Dilecti fratres imitamini humilē vitam Iesu Christi, sicut & sancti confessores fecerunt: inter quos fuerunt multi nobiles ac diuites viri, qui longo tempore in abstinentia carniū, in carentia frumenti, vini, & olei, & aliorum delectabilium ciborum, duxerunt vitam valde religiosam & duram; crucifigentes cum vitijs & concupiscentijs suis carnem fragilem, non propter laudem humanam, sed vt Deo satisfacerent pro peccatis per feruentem pœnitentiam. Hi contra tentationes diaboli & mundi honores, certantes vsque ad mortem, felici tandem fine cursum vitæ suæ compleuerunt. Quamuis igitur isti tyrannorum gladium, aut ignem vrentem, aut morsum bestiarum, seu alia sæuissima tormenta non pertulerunt in corpore: maximum tamen bellum & quotidianum martyrium perfecerunt in mente, vitam castam,

Virū Dei
quotidie
martyres
sunt.

humi-

humilem, abiectam, internam, deuotam, benignam, patientem, sobriam, modestam, pauperem, & absconditam, præ cunctis mundi opibus amplexantes, ideoque, dignè coronas meruerunt habere perpetuas.

5. Si ergo queritis veram sapientiam, & cupitis habere pacificam vitam, Deo placentem & hominibus gratam; detis vos ad veram cordis humilitatem, sicut scriptum est: *Vbi humilitas, ibi sapientia.* Hanc sapientiam mundus odit, diabolus impugnat, caro abhorret, stultus deridet, superbus despicit, iracundus persequitur. Magis etenim placet Deo humilis & casta vita, quam alta scientia: & plus est optanda bona & pura conscientia, quam subtilis & verbosa eloquentia. Longè etiam melior est simplex obedientia, quam cauta excusatio. Vtilior silentij custodia, quam extorta loquendi licentia. Protegit enim Deus obedientes simpliciter, & callidos in stultum finem cadere saepe permittit: Non est parua prudentia, seipsum attendere, & sub omni creatura se humiliare; quia Deus propter hominem se humiliavit vsque ad extrema terræ, vt peccatores conuerteret, & pœnitentes ad alta cælorum per veram humilitatem traheret, & æternaliter beatificaret.

Philosophi admodum pauci, si qui tamen, seculum contempserunt.

Humilitatem & castitatem prædicant etiã superbi & incesti.

Monachus bonus confessor Domini est. *Mat. 25.*

6. Multi docti philosophi, & magni in oculis suis, viam salutaris prudẽtiæ negligenter aut nescierunt, & ab humilitate Christi recedentes, à veritate errauerunt, & difficulter ad contẽptum seculi venire potuerunt. Multi etiam magistri, scientiam Dei & notitiam virtutum ex longo studio haurientes, de humilitate, & castitate, de contemptu mundi & sancta religione & obedientia, optimè prædicant: qui tamen amore seculi detenti, vix à longè Christum sequuntur, & (vt dicitur) onus quod laudant, digito tangere vitant. Tam nobilis est virtus humilitas, vt eam frequenter superbi & seculares commendent. Et tam laudabilis est virtus castitatis, vt eam magnificè extollant etiam incontinentes; & ad confusionem sui, dignis laudibus honorent. Et hoc vtique ex Deo est, qui suos fidelissimos amatores, & humiles, ac castos cliẽtes glorificat in præsentĩ, vbi aduenæ sunt & peregrini, quos in futuræ beatitudinis mansione, ampliori gloria latificare prætendit, pro omni confusione quam pertulerunt. Quicumque ergo continenter viuit, & sensus suos sub disciplina regulari intus & foris custodit, iste iure confessor Domini vocabitur; quia super pauca bona, prudens & fidelis fuit. Nam quinque talenta sibi tradita, id est, quinque corporis sensus bene rexit innocenter viuendo, & alijs bonum exemplum exhibendo. Hæc enim duo, maxime in Religiosis & abdicatis personis, Deo placent: & coram hominibus lucent, bona vita & sancta doctrina: Talis autem seruus,

post completos labores, in gaudium Domini sui letus introibit: quia fidelis inuentus est, in omni opere & sermone bono, ad laudem Dei & ædificationem proximi in secula seculorum. Amen.

S E R M O XIII.

De cautâ custodia cordis, & gratia interna deuotionis.

I. **O**MNI custodia serua cor tuum, quia ex ipso vita procedit. *Di-* *Prou. 4.*
lecti fratres, diligenter pensate admonitione prudētissimi Regis Salomonis, & sollicitè vigilate circa custodia cordis vestri, ne diabolus inueniat foramen intrandi. Ille non quærit aliud nisi vos decipere, & à Deo fraudulenter abstrahere. Quando cor hominis à summo bono abstrahitur, tunc in infimis quærit delectari, & varijs desiderijs hinc inde mouetur. Et qui tempestiuè non resistit, captiuatur & superatur. Nihil laboriosius, quàm cor custodire ab euagatione & vitiosis imaginibus, ex sensibilibus rebus acquisitis. *Prauum & inscrutabile est cor hominis, & ad malum Hier. 17.*
procliuum ab adolescentia sua. Et quis cognoscet illud, & omnes motus eius per singulos dies enumerabit? Vtique solus Deus, qui vniuersa conspicit, antequam fiant; de quo dicitur in Psalmo: *Dominus scit cogitationes hominum, quoniam vana sunt.* *Psal. 93.*
Cor nunquam quiescit, quin in aliquo sit occupatum, siue bonum fuerit siue malum. In bono cor confortatur, in malo perturbatur. Si quis cor suum gestit custodire, & ab euagatione restringere, bonam meditationem studeat assumere; & de verbis sacræ scripturæ, fauam mellis colligat, vnde animam suam pascat. Leuia verba dimittat, curiosa non quærat; in prosperis non se eleuet, in aduersis patientiam seruet, & omnia super se ventura, Deo libere committat.

2. Hoc quoque præcipuè penset, qualiter vnionem cum Deo habere possit, qui in pacifico corde locum ad habitandum quærit. Idcirco totis viribus ab infimis curis se elonget: & cor asuetum vagari, per orationes ignitas & crebra suspiria sursum leuet, & dicat: *Oculi mei semper ad Dominum.* Quoties autem à summo bono ex fragilitate aut aliqua necessitate impeditur, rursus incipiat, & citò per orationem resurgat; gemens & dolens poeniteat, quòd ad momentum creatorem pro creatura neglexit, cui pro posse, totis affectibus intendere, & iugiter adherere deberet. Ex sacra namque lectione trahitur bona meditatio de Deo: ex bona meditatione, procedit deuota affectio, & prompta eleuatio mētis in Deum. Exinde surgit feruens & interna oratio penetrans cælos; omnem creaturam relinquens, & soli Deo adherere cupiens: in quo omnia bona sunt, quæ concupisci possunt. *Sacra lectio quos fructus gignat. Deus solus animam implet.*
Solutus enim Deus est, qui totū animæ desiderium implet, quietat,
&